

methods of surveying students, analysis of empirically obtained materials, statistical methods of data processing. The characteristics of the information society are summarized in the form of a concise description, and its influence on the personality and the educational process is established. The reasons causing unpredictable changes in the educational online environment and the psyche of the individual are indicated. The necessity of correlating the management of the educational process with the features of the modern contingent has been established. A set of techniques for managing the cognitive activity of the subjects of the educational process during the lecture session has been created. The educational system is determined by the nature of the society in which it functions. The modern information society is rapidly changing and being deformed by unpredictable circumstances. In such conditions, the application of distance learning in an online or mixed form is inevitable. However, the effectiveness of training can be achieved only under the condition of continuous improvement of the management of the educational process, coordinated with the characteristics of the contingent receiving education in force majeure conditions.

Key-words: *information society, information technologies, educational process management, lecture, set of tasks, cognitive activity.*

УДК 387

Валентина Тюріна

Харківський національний університет внутрішніх справ

ORCID ID 0000-0003-2308-1977

DOI 10.24139/2312-5993/2022.07-08/172-182

ФОРМУВАННЯ У МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ ПОЛІЦІЇ ГОТОВНОСТІ ДО ПРОФІЛАКТИЧНОЇ РОБОТИ З ПІДЛІТКАМИ, СХИЛЬНИМИ ДО АГРЕСИВНОЇ ПОВЕДІНКИ

У статті обґрунтовано актуальність проблеми виховання дітей і підлітків, яким притаманна агресивна поведінка, і організації профілактичної роботи з означеним контингентом школярів. У зв'язку з цим актуальною є проблема формування у майбутніх офіцерів поліції готовності до роботи з підлітками, схильними до агресивної поведінки. Визначено поняття «готовність», розглянуто готовність майбутніх офіцерів поліції до роботи з підлітками, яким притаманна агресивна поведінка, як результат навчально-пізнавальної діяльності курсантів. Представлено результати експериментального дослідження підготовки майбутніх офіцерів поліції до роботи з підлітками яким притаманні агресивні реакції. Виявлено статистичну вірогідну наявність позитивної динаміки в експериментальних групах після вивчення спецкурсу, написання курсових та дипломних робіт з означеної проблеми, проведення тренінгу і проходження педагогічної практики у середніх класах загальноосвітніх шкіл за більшістю показників.

Ключові слова: *агресивність, агресивна поведінка, агресивні реакції, готовність до роботи з підлітками, курсанти, офіцери поліції, раціональна організація навчально-пізнавальної діяльності. підлітки.*

Актуальність проблеми. Розбудова нової, сильної, демократичної і незалежної України в процесі переходу до громадянського суспільства надалі не може успішно відбутися без

творчих, соціально активних, морально і психологічно здорових людей. Однак стан, у якому знаходиться зараз суспільство, зумовлює виникнення ряду проблем, одна з яких – проблема виховання дитини, якій притаманна агресивна поведінка, що відхиляється від прийнятих у цьому суспільстві норм. Об'єктивно з'являються цілі категорії дітей, підлітків, юнаків, які стають жертвами несприятливих умов соціалізації, що сприяє формуванню у них девіантної поведінки. Не є винятком і діти та підлітки, яким притаманні агресивні реакції.

Протягом останніх двох десятирічь спостерігається зростання дитячої та підліткової злочинності. Крім того, вона набуває все жорстокішого характеру. Як свідчить статистика, значну частину групи ризику дітей і підлітків, які можуть скоїти злочин, складають діти і підлітки, схильні до агресивних реакцій.

У зв'язку з цим, все більше загострюється проблема профілактики дитячої та підліткової злочинності, зокрема, проблема проведення соціальної, психологічної та педагогічної роботи з дітьми та підлітками, яким притаманна агресивна поведінка. Щодо попередження скоєння ними правопорушень та злочинів, тобто попередження формування у них поведінкових відхилень, одним із факторів виникнення яких є агресивні реакції.

Важливу роль у зниженні соціальної напруженості, використанні мирних засобів і методів вирішення різноманітних соціальних конфліктів, попередженні їх кримінального розвитку покликані відігравати правоохоронні органи, які мають можливість і зобов'язані проводити з населенням, зокрема з дітьми шкільного віку, профілактичну роботу, що спрямована на попередження формування і розвитку агресивної поведінки у дітей і підлітків. Це означає, що у майбутніх офіцерів поліції має бути сформована готовність до роботи з дітьми і підлітками, яким притаманні агресивні реакції, які проявляються у повсякденній поведінці.

Аналіз актуальних досліджень. Фундаментальні основи сучасних теорій агресивності та особливості агресивної поведінки осіб різних вікових груп висвітлювали у своїх роботах вітчизняні та закордонні дослідники (Г. М. Анреєва, О. Б. Бовть, К. Бютнер, М. Дерешкявічус, Л. Йовайшла, Л. М. Семенюк, В. О. Тюріна, І. О. Фурманов та інші), проблеми агресивності у зв'язку з конфліктами (Г. С. Васильєва, М. Д. Левітов, М. С. Неймарк та інші), проблеми агресивності у зв'язку з емоціями (В. К. Вілюнас, Т. Дембо, Д. Зельман,

К. Ізард, Я. Рейковський та інші), з фрустрацією (А. Бандура, Д. Доллард, М. Мауер, І. Міллер, Р. Сієре та інші). Низку праць присвячено дослідженням взаємозв'язку агресивності з діями криміногенного характеру (Н. В. Алікіна, І. Б. Бойко, С. В. Кудрявцев та інші) та ін. Питання, пов'язані з виникненням агресивних реакцій і формуванням та корекцією агресивної поведінки у дітей і підлітків, розглядали Бовть О.Б., Тюріна В. О. та інші.

Проблема формування у курсантів як майбутніх офіцерів поліції готовності до професійної діяльності в різних сферах була предметом дослідження багатьох учених. Серед них в юридичній: Г. І. Васильєв, Н. Л. Горбач, В. І. Дяченко, Г. Є. Запорожцева, А. С. Морозов та інші; у педагогічній галузі: О. О. Абдуліна, І. М. Богданова, І. Я. Зязюн, Т. О. Ільїна, Н. В. Кузьміна, А. Ф. Ліненко, Л. Ф. Спірін, В. О. Тюріна, Р. І. Хмелюк, П. Д. Червоний та інші.

Але, попри фундаментальність означених праць, недостатньо розробленими залишилися питання, пов'язані з формуванням у курсантів як майбутніх працівників поліції готовності до роботи з дітьми і підлітками, яким притаманна агресивна поведінка.

Мета статті полягає в тому, щоб визначити поняття «готовність»; розглянути готовність майбутніх офіцерів поліції до роботи з підлітками як результат навчально-пізнавальної діяльності курсантів; визначити вплив раціональної організації навчально-пізнавальної діяльності курсантів на рівень сформованості їхньої готовності до роботи з підлітками, яким притаманна агресивна поведінка.

Методи дослідження. Для реалізації визначених завдань у роботі використовувалися такі методи дослідження: теоретичні (аналіз синтез, систематизація, зіставлення, класифікація, узагальнення); емпіричні (спостереження, опитування, констатувальний та формувальний експерименти, вивчення і аналіз документації: навчальні плани і програми); статистичні (математична обробка результатів експериментальної роботи та їх інтерпретація).

Виклад основного матеріалу. Однією з особливостей роботи працівників поліції з населенням, зокрема попередження агресивних способів вирішення різноманітних соціальних конфліктів, є те, що вона потребує реалізації педагогічної функції в процесі професійно-педагогічної підготовки курсантів, результатом якої є готовність до здійснення професійної діяльності, а, отже, й готовність до роботи з

дітьми і підлітками, яким притаманні агресивні реакції, які проявляються через агресивну поведінку.

Готовність – це якість особистості, психологічною основою якої є здатність і прагнення ефективно й результативно виконувати певну діяльність. Отже, готовність передбачає наявність, сформованість системи знань, умінь і навичок, а також певних якостей особистості (Тюріна, 1993).

Виходячи з цього, ми вважаємо, що готовність до роботи з дітьми, яким притаманні агресивні реакції, потребує сформованості у курсантів як майбутніх працівників поліції системи знань про те, що таке «агресивність», «агресія», «агресивна поведінка», які існують види проявів агресивної поведінки, які умови і фактори провокують виникнення агресивних реакцій та агресивної поведінки, а також системи знань з питань профілактики формування і проявів агресивної поведінки. Це передбачає формування цілого комплексу відповідних умінь щодо результативного здійснення профілактичної роботи з попередження формування і проявів агресивної поведінки та її корекції, а також комплексу певних якостей особистості, що сприяють підвищенню якості означеної роботи.

Як і будь-яка інша якість особистості, готовність формується в процесі діяльності, зокрема – навчально-пізнавальної діяльності, й як результат цієї діяльності залежить від особливостей її організації (Рубінштейн, 2000; Тюріна, 1993).

Отже, готовність майбутніх правоохоронців до професійної діяльності, в тому числі й до роботи з дітьми і підлітками, яким притаманна агресивна поведінка, теж формується в процесі навчально-пізнавальної та відповідної практичної діяльності, а рівень сформованості готовності визначається особливостями організації означених діяльностей (Рубінштейн, 200; Тюріна, 1993).

Отже, виходячи з зазначеного знань, умінь і вважаємо, що раціональна організація навчально-пізнавальної діяльності курсантів як майбутніх офіцерів поліції має здійснюватися з урахуванням психологічних закономірностей засвоєння навчальної інформації, формування системних навичок.

Результати аналізу психологічної і педагогічної літератури свідчать, що вихідними психолого-педагогічними положеннями, які дозволяють раціонально організувати навчально-пізнавальну діяльність курсантів, є такі:

1. Знання є результатом власної активної самостійної розумової навчально-пізнавальної діяльності людини.

2. Мислити людина починає тільки за умов задачі.

3. Активність мисленнєвої діяльності значно зростає за умов наявності проблемної ситуації.

4. Чим більшою є розбіжність, що створена протиріччями у проблемній ситуації, тим активніше мислить людина (Рубінштейн, 2000).

Крім того, необхідно враховувати, що навчально-пізнавальна діяльність, як і будь-яка інша діяльність, має такі структурні компоненти: мотиваційний, орієнтаційний (цільовий), змістовно-операційний, вольовий (енергетичний), контрольо-оцінний. Отже, удосконалення навчально-пізнавальної діяльності відбувається через формування та удосконалення означених компонентів.

Значну роль у формуванні готовності до виконання будь-якої діяльності відіграє практична діяльність, зокрема проходження курсантами практики. Таку практику майбутні офіцери поліції можуть проходити у кризових центрах і центрах медико-соціальної реабілітації.

Але уміння і навички роботи з дітьми і підлітками, яким притаманні агресивні реакції, зокрема уміння здійснювати профілактичну роботу щодо попередження формування і розвитку проявів агресивної поведінки, доцільно формувати у курсантів соціально-психологічних факультетів в процесі проходження педагогічної практики в загальноосвітніх школах. Тут вони мають можливість працювати з чисельним різноманітним контингентом дітей і підлітків.

Розв'язання означеної вище проблеми потребує розв'язання кількох більш часткових проблем, до яких відносяться, зокрема, такі:

- визначення факторів, умов та чинників, що сприяють формуванню та розвитку агресивної поведінки у дітей і підлітків;
- формування у дітей і підлітків групи ризику готовності до активної участі у роботі з профілактики формування і розвитку у них агресивної поведінки;
- підготовка педагогічних і соціальних працівників і працівників поліції до здійснення роботи з попередження формування і розвитку агресивних форм поведінки у дітей і підлітків.

Поведінка визначається як процес взаємодії особистості з середовищем, опосередкований індивідуальними особливостями та внутрішньою активністю особистості, який має форму переважно зовнішніх дій і вчинків (Змановская, 2003).

Девіантну поведінку А. Й. Капська, О. В. Безпалько, Р. Х. Вайнола визначають, як систему дій і вчинків людей, соціальних груп, що суперечить соціальним нормам психічного здоров'я, права, культури, моралі або визнанням у суспільстві шаблонам і стандартам поведінки (Капська, Безпалько, Вайнола, 2002).

Однією з основних ознак поведінки як реальності є те, що вона соціальна за своєю суттю, тобто вона формується та реалізується у суспільстві. У цілому поведінка особистості відображає процес соціалізації особистості, тобто інтеграції у соціум.

Соціалізація, у свою чергу, передбачає адаптацію до соціального середовища з врахуванням індивідуальних особливостей.

За співвідношенням процесів адаптації – індивідуалізації, а також за позицією особистості у соціумі можна виділити такі варіанти соціальної адаптації (Змановская, 2003):

- радикальна адаптація – самореалізація шляхом зміни особистістю існуючого соціального світу;
- гіперадаптація – самореалізація шляхом впливу особистості на соціальне життя за допомогою її наддосягнень;
- гармонійна адаптація – самореалізація особистості у соціумі за допомогою орієнтації на соціальні вимоги;
- конформістська адаптація – пристосування за рахунок пригнічення індивідуальності, блокування самореалізації;
- девіантна адаптація – самореалізація шляхом виходу за межі існуючих соціальних вимог (норми);
- соціально-психологічна дезадаптація – стан блокування процесів самореалізації та адаптації.

Отже, девіантна, зокрема, агресивна, поведінка дітей і підлітків, – це, як правило, результат їх інтеграції у соціум, механізм їх соціальної адаптації.

Формування особистості – це соціальний процес, що протікає під впливом об'єктивних обставин і включає у себе виховання і практичну діяльність особистості. Разом з тим, у процесі активної взаємодії з природою і суспільством людина творить себе сама і проявляє свої здібності та якості. Формування особистості нерозривно пов'язано, з однієї сторони, з соціальним середовищем, у якому відбувається її розвиток, а з іншої сторони, – з пошуком найбільш ефективних методів і прийомів її навчання і виховання. Отже, процес особистісного становлення дітей і підлітків визначається

особливостями умов життя (побуту, навчання, спілкування, взаємодії), у яких вони опиняються і перебувають.

Розвиток дитини у взаємодії та під впливом оточуючого її середовища у самому загальному вигляді можна визначити як процес та результат її соціалізації, тобто засвоєння та відтворення культурних цінностей та соціальних норм, а також самореалізації і саморозвитку у тому суспільстві, у якому вона живе.

Як відомо, сутність соціалізації полягає у сполученні пристосування (адаптації) та відособленості (індивідуалізації) людини в умовах конкретного суспільства (Овчарова, 2001). Адаптація – це процес і результат становлення індивіда як соціальної істоти. Відособленість – це процес і результат становлення людської індивідуальності. Ефективна соціалізація передбачає певний баланс адаптації та відособленості.

Соціалізація людини здійснюється широким набором універсальних засобів, зміст яких є специфічним для того чи іншого суспільства, того чи іншого соціального шару, для того чи іншого віку самої людини. Дія всіх засобів повною мірою проявляється й в процесі соціалізації дітей і підлітків, схильних до агресивних реакцій, але має суттєві особливості, що зумовлені особливостями умов їх життя, соціального статусу.

Ці особливості мають враховуватися під час організації та проведення профілактичної роботи з попередження формування та розвитку агресивної поведінки у дітей і підлітків, схильних до агресивних реакцій.

На думку видатного психолога С. Л. Рубінштейна, будь-яка людина засвоює інформацію та змінює свою поведінку тільки тоді, коли у неї є в цьому потреба, коли вона сама зацікавлена у цих змінах (Рубінштейн, 2000).

Отже, просвітницьку профілактичну роботу з попередження формування поведінкових відхилень, в тому числі й агресивної поведінки, треба починати зі створення ситуації, внаслідок якої дитина відчує потребу у засвоєнні певної інформації, потребу змінити свої звички, відмовитися, позбавитися шкідливих звичок, замінити їх на корисні, навчитися раціонально поводитися у конфліктних ситуаціях, правильно реагувати на образливу поведінку, вчинки, слова інших людей. Таку потребу називають пізнавальною потребою.

Будь-яка потреба виникає як наслідок усвідомлення та аналізу проблемної ситуації, тобто ситуації протиріччя, розбіжності думок,

інтересів, поглядів, бажань, тощо. Зокрема, пізнавальна потреба, виникає як наслідок усвідомлення та прийняття відповідної проблемної ситуації, коли людина відчуває протиріччя, розбіжність між тим, що вона реально знає і вміє, і тими знаннями і вміннями, які є необхідними для розв'язання проблемної ситуації, що виникла.

Отже, створення навчальних проблемних ситуацій є необхідною умовою для формування пізнавальної потреби та пізнавального інтересу, наявність яких забезпечує ефективне, неформальне засвоєння нової інформації та нових способів спілкування і діяльності, усвідомлення необхідності та бажання щось змінити у своєму житті, або чогось уникнути чи чогось не допустити.

Таким чином, діяльність з попередження формування та розвитку агресивної поведінки, зокрема у дітей і підлітків, які схильні до агресивних реакцій, має будуватися тільки на основі використання навчальних проблемних ситуацій. Крім того, організація профілактичної навчально-пізнавальної діяльності має будуватися на прогностичних засадах, тобто, коли діти розуміють, для чого у майбутньому їм будуть потрібні ті чи інші знання або те чи інше вміння. Таке перспективне орієнтування здійснюється за допомогою перспективної проблемної ситуації, яка може охоплювати великий обсяг матеріалу, а, отже, сприяти широкому орієнтуванню у навчальному матеріалі та можливостях його застосування. При цьому створюються умови для реалізації можливостей мимовільного запам'ятовування, коли міцно та без перевантаження засвоюється великий обсяг інформації і формуються вміння та навички. Але корисні вміння і навички не виникають самі по собі. Цього треба навчатися. Одним з перспективних та ефективних методів формування умінь та навичок заняття з елементами тренінгу (Тюріна, 2022).

Результативність навчально-пізнавальної і практичної діяльності, спрямованої на формування у курсантів Харківського національного університету внутрішніх справ готовності до роботи з дітьми і підлітками, яким притаманні прояви агресивної поведінки, підтверджується результатами нашого дослідження.

В процесі експериментальної роботи було виділено дві експериментальні групи: (E_1) і (E_2) та контрольну групу (К) курсантів, в якій навчання велось традиційними методами. В другій експериментальній групі (E_2), на відміну від першої експериментальної групи (E_1), крім проведення спецкурсу «Професійно-педагогічна

підготовка до роботи з дітьми і підлітками, яким притаманна агресивна поведінка», написання курсових та дипломних робіт з означеної проблеми та проведення тренінгу, проводилась ще й педагогічна практика в середніх класах загальноосвітніх шкіл, метою якої було поглиблення знань, одержаних в ході аудиторних занять, та відпрацювання умінь і навичок здійснення профілактики виникнення і розвитку агресивної поведінки у підлітків.

Одержані результати щодо формування готовності до роботи з попередження виникнення і розвитку агресивної поведінки у підлітків представлені у таблиці 1 і таблиці 2.

Таблиця 1

Визначення рівня сформованості обсягу знань з проблеми формування і розвитку агресивної поведінки у підлітків до та після проведення експерименту (у %)

№ з/п	Група	Етапи експерименту / приріст	Рівні			
			Нульовий	Низький (завд. № 1)	Середній (завд. № 2)	Високий (завд. № 3)
1	E ₁ (56 чол)	Початок	28,58	51,78	18,76	0,88
2		Кінець	0	59,80	26,79	13,41
3		<i>Приріст</i>	- 28,57	+8,02	+8,03	+12,43
4	E ₂ (78 чол)	Початок	43,60	39,72	16,68	0
5		Кінець	1,91	51,27	36,55	10,27
6		<i>Приріст</i>	-41,69	+11,55	+19,87	+10,27
7	К (47 чол)	Початок	34,77	50,01	10,86	4,36
8		Кінець	6,51	60,88	26,08	6,53
9		<i>Приріст</i>	-28,26	+10,87	+15,22	+2,17

Таблиця 2

Визначення рівня сформованості професійних вмінь здійснювати роботу з попередження формування і розвитку агресивної поведінки у підлітків до та після проведення експерименту (у %)

№ з/п	Група	Етапи експерименту / приріст	Рівні			
			Нульовий	Низький (завд. № 1)	Середній (завд. № 2)	Високий (завд. № 3)
1	E ₁ (56 чол)	Початок	32,14	50,9	16,96	0
2		Кінець	0	63,4	24,1	12,5
3		<i>Приріст</i>	-32,14	+12,5	+7,14	+12,5
4	E ₂ (78 чол)	Початок	46,15	39,1	14,75	0
5		Кінець	0,64	46,8	42,3	10,26
6		<i>Приріст</i>	-45,51	+7,7	+27,55	+10,26
7	К (47 чол)	Початок	41,3	47,8	8,7	2,2
8		Кінець	10,87	58,69	26,09	4,35
9		<i>Приріст</i>	-30,43	+10,89	+17,39	+2,15

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. Таким чином, раціональна організація навчально-пізнавальної діяльності курсантів, зокрема проходження ними педагогічної практики у загальноосвітніх школах з метою проведення роботи з профілактики формування і розвитку агресивної поведінки у підлітків, сприяє якісному формуванню у майбутніх офіцерів поліції професійних знань, умінь та навичок щодо роботи з підлітками, яким притаманні агресивні реакції, зокрема знань, умінь і навичок з попередження формування і розвитку агресивної поведінки у підлітків, а отже, й готовності до виконання цієї роботи.

ЛІТЕРАТУРА

- Змановская Е.В. (2003). *Девиантология (Психология отклоняющегося поведения)*. Москва: Издательский центр «Академия». (Zmanovska E.V. (2003). *Deviantology (Psychology of deviant behavior)*. Moscow: Publishing Center "Akademiya").
- Капська А.Й., Безпалько О.В., Вайнола Р.Х. (2002). Актуальні проблеми соціально-педагогічної роботи / Під ред. А.Й.Капської. Київ; ДЦССМ. (Kapska A.J., Bezpalko O.V., Vajnola R.H. (2002). *Actual problems of socio-pedagogical work* / Ed. A.Y. Kapska. – Kyiv; DCSSM).
- Овчарова Р.В. (2001). *Справочная книга социального педагога*. Москва: ТЦ «Сфера». (Ovcharova R.V. (2001). *Reference book of a social pedagogue*. Moscow: "Sfera" TC).
- Рубинштейн, С. Л. (2000). *Основы общей психологии*. Санкт-Петербург: Питер. (Rubinstein, S. L. (2000). *Fundamentals of general psychology*. Saint Petersburg: Piter).
- Тюріна В.О. (1993). *Пізнавальна самостійність школярів*. Харків: Основа. (Tyurina V.A. (1993). *Cognitive independence of schoolchildren*. Kharkiv: Osnova).
- Тюріна В.О. (2022). Корекція агресивної поведінки молодших підлітків засобами тренінгу. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 6 (120), 84-89. (Tyurina V.A. (2022). Correction of aggressive behavior of younger teenagers by means of training. *Pedagogical sciences: theory, history, innovative technologies*. 6 (120), 84-89).

SUMMARY

Tyurina Valentyna. Formation of future officers of the ready police towards preventive work with teenagers presented to aggressive behavior.

The article substantiates the relevance of the problem of raising children and adolescents with aggressive behavior, and the organization of preventive work with the specified contingent of schoolchildren. In this regard, the problem of training future police officers to work with teenagers prone to aggressive behavior is relevant. Readiness is a personality quality, the psychological basis of which is the ability and desire to effectively perform a certain activity. Readiness implies the presence and formation of a system of knowledge, abilities and skills, as well as certain personal qualities.

Like any other personality quality, readiness is formed in the process of activity, in particular educational and cognitive activity, and as a result of this activity depends on the peculiarities of its organization.

The readiness of future law enforcement officers for professional activities, including for work with children and adolescents, who are characterized by aggressive behavior, is also formed in the process of educational and cognitive and corresponding practical activities, and the level of readiness is determined by the specifics of the organization of these activities. The results of our study confirm the effectiveness of educational and practical activities aimed at forming the readiness of cadets of the Kharkiv National University of Internal Affairs to work with children and adolescents who exhibit aggressive behavior.

The results of the study show that the rational organization of the educational and cognitive activities of cadets, in particular, their passing of pedagogical practice in secondary schools with the aim of conducting work on the prevention of the formation and development of aggressive behavior in teenagers, contributes to the qualitative formation of professional knowledge, skills and work skills in future police officers with adolescents who are characterized by aggressive reactions, in particular, knowledge, skills and abilities to prevent the formation and development of aggressive behavior in adolescents, and therefore, readiness to perform this work.

A statistically probable presence of positive dynamics in the experimental groups after studying a special course, writing course and thesis papers on the specified problem, conducting training and passing pedagogical practice in middle classes of secondary schools according to most indicators was revealed.

Key words: *aggressiveness, aggressive behavior, aggressive reactions, readiness to work with teenagers, cadets, police officers, rational organization of educational and cognitive activities. teenagers.*

УДК 378(04)+81

Юлія Шліхтенко

Вінницький державний педагогічний
університет імені Михайла Коцюбинського
ORCID ID 0000-0002-7254-8089
DOI 10.24139/2312-5993/2022.07-08/182-191

МОДЕЛЬ РЕАЛІЗАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ В МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ

У статті розкрито проблеми професійної освіти в контексті впровадження в освітній процес моделі реалізації педагогічних умов розвитку творчого потенціалу в майбутніх учителів іноземних мов. Обґрунтовано формування творчого потенціалу щодо реалізації педагогічних умов за принципами: системності, систематичності та послідовності, а також у забезпеченні мотиваційно-ціннісного, емоційно-когнітивного, комунікативно-діяльнісного та особистісно-рефлексивного компонентів.

Методами системного аналізу складових даної моделі дослідження є теоретичний аналіз наукової літератури, модель реалізації педагогічних умов розвитку творчого потенціалу майбутніх учителів іноземних мов, узагальнення, порівняльний аналіз успішних освітніх практик і прогресивного педагогічного досвіду, систематизація.

Представлені в статті педагогічні умови доцільно впроваджувати послідовно починаючи з першого курсу. Креативність майбутнього учителя іноземних мов повинна бути завжди присутньою в професійній підготовці як